

गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली

महाराष्ट्र शासन अधिसूचना क्रमांक २००७/(३२२/०७) विशी-५ महाराष्ट्र अधिनियम १९९४ (१९९४ चा महा. ३५)
च्या कलम ३ च्या पोटकलम (२) अन्वये दिनांक २७ सप्टेंबर २०११ रोजी स्थापीत व महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६(सन
२०१७ चा महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम क्रमांक ६) द्वारा संचालित राज्य विद्यापीठ)

(महाविद्यालय व विद्यापीठ विकास विभाग)

एम.आय.डी.सी. रोड, कॉम्प्लेक्स, गडचिरोली - ४४२६०५

E-Mail : college.section@unigug.ac.in

जा.क्र./गो.वि.ग./म.वि.वि.वि./ २५ /२०२६

दि. ०८/०१/२०२६

परिपत्रक

विषय:- संचार साथी ॲप आणि मोबाईल टॉवर रेडियेशन याविषयी शैक्षणिक संस्थांमध्ये जागरुकता कार्यशाळा आयोजित करणेबाबत.

संदर्भ:- उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय विस्तार, मुंबई यांचे पत्र क्र. संकीर्ण-२०२५/ई-१४५६६५२/विशि-५
दि. ०१/०१/२०२६

गोंडवाना विद्यापीठाशी संलग्नित सर्व महाविद्यालयातील मा. प्राचार्य यांना कळविण्यात येते की, उपमहासंचालक, दूरसंचार विभाग, भारत सरकार यांनी सर्व शैक्षणिक संस्थांमध्ये संचार साथी ॲप आणि मोबाईल टॉवर रेडियेशन याविषयी जागरुकता कार्यशाळा आयोजित करणेबाबतची कार्यवाही करण्याबाबत कळविण्यात आले आहे.

करीता संदर्भीय पत्राचे अवलोकन करुन मा. प्राचार्य यांनी महाविद्यालयीन स्तरावर संचार साथी ॲप आणि मोबाईल टॉवर रेडियेशन याविषयी जागरुकता कार्यशाळा आयोजित करावे.

सहपत्र:- संदर्भीय पत्र संलग्नित.

(श्री. दिनेश नरोटे)

सहाय्यक कुलसचिव

गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली

प्रति,

मा. प्राचार्य,
सर्व संलग्नित महाविद्यालये,
गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली.

प्रतिलिपी -

१. मा. कुलगुरु महोदय यांचे स्वयं सहाय्यक, गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली.
२. मा. प्र-कुलगुरु महोदय यांचे कार्यालय, गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली.
३. मा. कुलसचिव महोदय यांचे कार्यालय, गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली.

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय विस्तार, कक्ष क्रमांक-४२९,
चौथा मजला, मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई-४०० ०३२

दूरध्वनी क्र ०२२-२२७९३१७१

Email ID : vishi@mah.gov.in

क्र. संकीर्ण- २०२५/ई-१४५६६५२/विशि-५

दिनांक : ०१/०१/२०२६

प्रति,

- १) संचालक, उच्च शिक्षण, पुणे.
- २) कुलसचिव, सर्व सार्वजनिक विद्यापीठे.

विषय : संचार साठी ॲप आणि मोबाईल टॉवर रेडियेशन याविषयी शैक्षणिक संस्थांमध्ये
जागरुकता कार्यशाळा आयोजित करणेबाबत.

संदर्भ : सुमनेश जोशी, उपमहासंचालक, दूरसंचार विभाग, भारत सरकार यांचे दि.
३१.०७.२०२५ रोजीचे पत्र. (दि. २१.११.२०२५ रोजी प्राप्त)

महोदय/महोदया,

संदर्भाधीन पत्रान्वये उपमहासंचालक, दूरसंचार विभाग, भारत सरकार यांनी सर्व
शैक्षणिक संस्थांमध्ये संचार साठी ॲप आणि मोबाईल टॉवर रेडियेशन याविषयी जागरुकता
कार्यशाळा आयोजित करणेबाबतची कार्यवाही करण्यासाठी विनंती केली आहे. सदर पत्राची प्रत
उचित कार्यवाहीसाठी सोबत पाठवण्यात येत आहे.

आपला,

(प्रविण अकोलकर)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

सोबत - वरीलप्रमाणे

प्रत,

सुमनेश जोशी, उपमहासंचालक, दूरसंचार विभाग, भारत सरकार.

सुमनेश जोशी भा दू से
उप महानिदेशक

SUMNESH JOSHI ITS
Deputy Director General

Addl.DGT/DoT/MBILSA/Rural/DO Correspondence

सत्यमेव जयते

भारत सरकार
Government of India

संचार मंत्रालय
Ministry of Communications

दूरसंचार विभाग
Department of Telecommunications
Date 31st July 2025

To
Shri. B Venugopal Reddy, IAS
ACS (Higher and Technical Education)
Government of Maharashtra,
Mantralaya, Mumbai-32.

Subject: Conducting Awareness Workshops for Educational Institutes/Staff of the State Government on "Sanchar Saathi" App, Mobile Tower Radiation, and Permission for Association with the Drone Project of GoM

Respected Sir,

This is with reference to the meeting held with you on 24.07.2025 regarding the subject mentioned above.

The Department of Telecommunications (DoT) oversees the establishment, operation, and expansion of telecommunication services in the country, directly through its field units and indirectly through various Telecom Service Providers (TSPs), Internet Service Providers (ISPs), and Infrastructure Providers (IPs).

It has been observed that malicious elements in society are misusing telecom services/resources to defraud and deceive innocent citizens. Despite continuous efforts by DoT and other Law Enforcement Agencies (LEAs), such incidents are on the rise.

DoT maintains a centralized database of over 120 crore telecom subscribers, containing Subscriber Data Records (SDRs) obtained from all TSPs. Additionally, inputs are received from various stakeholders such as LEAs, the Ministry of Home Affairs (I4C), banks, financial institutions, state police, and the public through the Sanchar Saathi portal. This data is analyzed using advanced algorithms and AI tools, including facial recognition technology (ASTR). The intelligence generated is regularly shared with TSPs, LEAs, and state police to support investigations and surveillance operations.

To address cybercrime, DoT has launched the **Sanchar Saathi** app and web portal (www.sancharsaathi.gov.in)—a citizen-centric initiative aimed at empowering mobile users, enhancing their security, and offering services to prevent cyber fraud. The platform offers six core services:

1. Report suspected fraudulent communication
2. Block lost/stolen mobile handsets
3. Check mobile connections issued in one's name
4. Verify the authenticity of mobile handsets
5. Report international calls showing Indian numbers
6. Know your wireline internet service provider

कार्यलय : अपर महानिदेशक (दूरसंचार), मुंबई एल.एस.ए.

२ रा माला, डी-विंग, एडमीन बिल्डींग, बी एस एन एल कॉम्प्लेक्स, जुहू तारा रोड, सांतानुक्रुझ (वेस्ट), मुंबई- ४०० ०५४

Office : Additional Director General (Telecom), Mumbai LSA

2nd Floor, 'D' Wing, Admin Building, BSNL Complex, Juhu Tara Road, Santacruz (W), Mumbai - 400 054.

DoT seeks to collaborate with the Government of Maharashtra to raise awareness among college students and State Government staff. As discussed, it is proposed to conduct online or physical workshops of 1 to 3 hours' duration, with batches of 100 participants from educational institutions and departments. A draft presentation is attached herewith for your kind perusal.

The workshop will also include awareness on myths and misconceptions regarding radiation from mobile towers. A draft presentation on this topic is also enclosed.

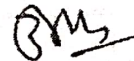
Furthermore, DoT has established 100 5G Use Case Labs at an approximate cost of ₹100 crore in educational institutions across the country. These labs are designed to foster development and research into 5G use cases and involve students, faculty members, startups, and MSMEs. As the Government of Maharashtra is supporting a Drone Project in collaboration with IIT Bombay, and as use cases involving drone technology are being developed within DoT's 5G Labs, we propose that DoT, Maharashtra LSA and Mumbai Unit be associated with the GoM-supported Drone Project to ensure optimal use of the 5G Labs ecosystem.

In light of the above, you are kindly requested to suggest a suitable date and time for conducting the awareness workshop on the Sanchar Saathi App and mobile tower radiation.

With regards,

Encl- As above

Yours Sincerely

Sumnesh Joshi

Copy to:

1. Chief Secretary, Government of Maharashtra – For kind information please
2. PS (IT), Government of Maharashtra – For kind information please
3. Special DGT, Maharashtra LSA, Pune – For kind information